

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ว่าด้วยลักษณะ ชนิด ประเภท ส่วนประกอบ และโอกาสและเงื่อนไขการใช้
ครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ
พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้วยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๙๕ บัญญัติว่า
มหาวิทยาลัยฯ กำหนดให้มีครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับ^๑
ปริญญา ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา
และประกาศนียบัตร โดยให้การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะและ
เข็มวิทยฐานะ ให้ทำเป็นข้อบังคับมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ สถาบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มีมติในการประชุม^๒
ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

**ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยลักษณะ ชนิด ประเภท
ส่วนประกอบ และโอกาสและเงื่อนไขการใช้ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ พ.ศ. ๒๕๕๘”**

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

**ข้อ ๓ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อบริบัติตาม
ข้อบังคับนี้**

หมวด ๑

ลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ

**ข้อ ๔ ครุยวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีลักษณะ ชนิด ประเภท และ
ส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้**

(๑) ครุยดุษฎีบัณฑิตและครุยปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

(ก) ครุยดุษฎีบัณฑิต ทำด้วยผ้า แพร หรือเสร็จ สีดำ เย็บเป็นเสื้อคลุมยาวเหนือ
ข้อเท้าพอประมาณ หลังจีบ ตัวเสื้อผ้าออกตลอด แขนกว้าง ยาวตอกข้อศอก มีคาดบ่าซ้ายทำด้วยแพร เสร็จ
หรือกำมะหยี่ที่มีสีตามสีประจำส่วนงานหรือประจำสาขาวิชา ประกอบด้วยวงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง
๗ เซนติเมตร บนวงกลมมีตราธรรมจักรทำด้วยโลหะสีทอง ขอบลงยาสีแดง ตอนล่างมีอักษรย่อ ม.ร.
ลงยาสีน้ำเงิน ตรงกลางมีพานรัฐธรรมนูญสีทอง ด้านหน้าของพาดบ่ายาวตามลำตัวประมาณ
๕๕ เซนติเมตร มีแถบสีขาวทำด้วยไหมพรม หรือขนสัตว์ที่ปลายพาดบ่ากว้าง ๑๐ เซนติเมตร

ยาว ๑๕ เชนติเมตร สามແນບ ເວັນຮະຍະແກບລະ ๕ ເຊັນຕິເມຕຣ ດ້ານທັງມີຈຶບຍາວໄປຕາມລຳຕົ້ວ
๕๐ ເຊັນຕິເມຕຣ ມີແນບທີ່ປ່າຍພາດບໍ່ເຫັນເດືອກກັບດ້ານໜ້າສາມແນບ

(ຂ) ຄຽມປະຍາດຸ່ງກົບບັນທຶກ ເຊັນເດືອກກັບຄຽມດຸ່ງກົບບັນທຶກ ເວັນແຕ່ມີພາດປ່າໜ້າ
ທຳດ້ວຍແພຣ ເສີ່ຈ ຮູ້ອກຳມະໜ້ຍ ສີເຫຼືອງແສ້ແດງອຍ່າງລະຄຽ້ງ ໂດຍໃຫ້ສີເຫຼືອງອູ້ດ້ານໃນ ສີແດງອູ້ດ້ານນອກ

(ໆ) ຄຽມມາບັນທຶກ ເຊັນເດືອກກັບຄຽມດຸ່ງກົບບັນທຶກ ເວັນແຕ່ມີແນບທີ່ປ່າຍພາດບໍ່ດ້ານລະ
ສອງແນບ

(່) ຄຽມແພທຍຄາສຕຣບັນທຶກ ຄຽມທັນຕແພທຍຄາສຕຣບັນທຶກ ຄຽມເກສັ້ຄາສຕຣບັນທຶກ
ແລກຄຽມບັນທຶກ

(ກ) ຄຽມແພທຍຄາສຕຣບັນທຶກ ຄຽມທັນຕແພທຍຄາສຕຣບັນທຶກ ແລກຄຽມເກສັ້ຄາສຕຣ
ບັນທຶກເຂັ້ມແນບທີ່ເດືອກກັບຄຽມມາບັນທຶກ

(ຂ) ຄຽມບັນທຶກ ເຊັນເດືອກກັບຄຽມມາບັນທຶກ ເວັນແຕ່ມີແນບທີ່ປ່າຍພາດປ່າດ້ານລະ
ໜຶ່ງແນບ

(ແ) ຄຽມປະກາສນີບທຽບບັນທຶກ ເຊັນເດືອກກັບຄຽມມາບັນທຶກ ເວັນແຕ່ມີແນບທີ່ປ່າຍ
ພາດບໍ່ດ້ານລະໜຶ່ງແນບ ແລກມືຂີບສີຂາວໜ້ອແນບ ກວ້າງ ๓ ເຊັນຕິເມຕຣ ຍາວາດມຄວາມກວ້າງຂອງພາດບໍ່
ເວັນຮະຍະທ່າງຈາກແນບ ๒ ເຊັນຕິເມຕຣ ດ້ານນັນແລກດ້ານລ່າງຂອງລົບສີຂາວມືຂີບສີທອງ ກວ້າງ ๐.๕ ເຊັນຕິເມຕຣ

ຂໍ້ ๕ ສີປະຈຳສ່ວນງານ ແລກສາຂາວິຊາ ມີດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(១) ຄະນະທັນຕແພທຍຄາສຕຣ	ສີມ່ວງມືຂີບສີທອງ ກວ້າງ ๑ ເຊັນຕິເມຕຣ
ຕລອດແນວຍາວທັ້ງສອງໜ້າ
(២) ຄະນະນິຕິຄາສຕຣ	ສີຂາວ
(៣) ຄະນະພຍາບາລຄາສຕຣ	ສີຂາວມີຮົມສີແດງເລືອດນັກ ກວ້າງ ๓ ເຊັນຕິເມຕຣ
ຕລອດແນວຍາວທັ້ງສອງໜ້າ
(៤) ຄະນະພານີ້ຍຄາສຕຣແລກບັນທຶກ	
(ກ) ສາຂາວິຊາກາրທາດ	ສີຟ້າແລກສີຂາວໜ້າຍ່າງລະຄຽ້ງ ໂດຍໃຫ້ສີຟ້າອູ້ດ້ານໃນ
(ຂ) ແລກສາຂາວິຊາບໍລິຫານຊຸກົງ	ສີຂາວອູ້ດ້ານນອກ
(ງ) ສາຂາວິຊາບັນທຶກ	ສີຟ້າມີຮົມສີຂາວ ກວ້າງ ๓ ເຊັນຕິເມຕຣ
ຕລອດແນວຍາວທັ້ງສອງໜ້າ
(៥) ຄະນະແພທຍຄາສຕຣ	
(ກ) ສາຂາວິຊາແພທຍຄາສຕຣ	ສີເຂົ້າໃນໄມ້
(ຂ) ສາຂາວິຊາກາրແພທຍແພນ	ສີເຂົ້າໃນໄມ້ມີຮົມສີເຫຼືອງ ກວ້າງ ๓ ເຊັນຕິເມຕຣ
ຕລອດແນວຍາວທັ້ງສອງໜ້າ
ໄທປະຍຸກົດ ແລກສາ	
ວິຊາວິທາຍາສຕຣ	
(ລ) ຄະນະເກສັ້ຄາສຕຣ	ສີເຂົ້າມະກອກ
(໗) ຄະນະຮັກສຕຣ	ສີດຳ
(່) ຄະນະວາරສາຄາສຕຣແລກ	ສີມ່ວງເມືດມະປຣາງ
ສີ່ອສາມາລະນ	
(້) ຄະນະວິທາຍາກາຮຽນຮູ້	ສີຟ້າມເຈົ້າ (ເຫອົ້າຄວາຍສ) ມືຂີບສີສົມ
ແລກສຶກຂາວິຊາສຕຣ	ກວ້າງ ๑ ເຊັນຕິເມຕຣ ຕລອດແນວຍາວທັ້ງສອງໜ້າ
(໊ອ) ຄະນະວິທາຍາສຕຣແລກເທັກໂນໂລຢີ	ສີເຫຼືອງທອງ

(๑๑) คณะวิศวกรรมศาสตร์	สีแดงเลือดหมูมีขลิบสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๑๒) คณะศิลปกรรมศาสตร์	สีทอง
(๑๓) คณะศิลปศาสตร์	สีแสด
(๑๔) คณะเศรษฐศาสตร์	สีฟ้า
(๑๕) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง	สีส้มออกแดงมีขลิบสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๑๖) คณะสหเวชศาสตร์	สีน้ำเงินมีขลิบสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๑๗) คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา	สีชมพู
(๑๘) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	<p>(ก) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สีแดงเลือดหมู</p> <p>(ข) สาขาวิชาพัฒนาชุมชน สีแดงเลือดหมูและสีขาวอย่างละครึ่ง โดยให้สีแดงเลือดหมูอยู่ด้านใน สีขาวอยู่ด้านนอก</p> <p>(ค) สาขาวิชาพัฒนาแรงงาน สีแดงเลือดหมูมีขลิบสีขาว กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง</p>
(๑๙) คณะสาธารณสุขศาสตร์	สีฟ้าสว่างใสมีขลิบสีเหลืองทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๒๐) วิทยาลัยนวัตกรรม	สีเงิน
(๒๑) วิทยาลัยนานาชาติ ปรีดี พนมยงค์	สีแดงมีขลิบสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๒๒) วิทยาลัยแพทยศาสตร์นานาชาติจุฬาภรณ์	<p>(ก) สาขาวิชาแพทยศาสตร์ สีเขียวใบไม้ มีขลิบสีแสด กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง</p> <p>(ข) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง สีเขียวตองอ่อน มีขลิบสีแสด กว้าง ๑ เซนติเมตร</p>
(๒๓) วิทยาลัยโลคัลศึกษา	สีเหลืองมีขลิบสีเทา กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๒๔) วิทยาลัยสหวิทยาการ	สีเทาเงินมีขลิบสีแดงเลือดหมู กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๒๕) สถาบันเทคโนโลยี นานาชาติสิรินธร	สีม่วงอ่อนมีริมสีแดง กว้าง ๓ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๒๖) สถาบันภาษา	สีน้ำตาลทอง
(๒๗) วิทยาลัยพัฒนาศาสตร์ ป้าย อังกฤษ	สีเขียววงข้าวอ่อน
(๒๘) สาขาวิชาที่เป็นสาขาวิชาการ และการจัดการร่วมกันของ ส่วนงานมากกว่า ๑ ส่วนงาน	สีเหลืองและสีแดงอย่างละครึ่ง โดยให้สีเหลืองอยู่ด้านใน สีแดงอยู่ด้านนอก

ข้อ ๖ เข้มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยมีลักษณะเป็นรูปอวรม พื้นกึ่งข่ายลงยาสีเหลือง กึ่งขาวลงยาสีแดง รองรับตราธรรมจักรทำด้วยโลหะสีทองขอบลงยาสีแดง ตอนล่างมีอักษรย่อ ม.ร. ลงยาสีน้ำเงิน มีพานรัฐธรรมนูญสีทองอยู่กลาง

หมวด ๒
โอกาสและเงื่อนไขการใช้ครุยวิทยฐานะและเข้มวิทยฐานะ

ข้อ ๗ ผู้ที่ได้รับอนุมัติการให้ปริญญา หรือประกาศนียบตรบัณฑิตจากสภามหาวิทยาลัย มีสิทธิที่จะใช้ครุยวิทยฐานะและเข้มวิทยฐานะในโอกาสและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับดังต่อไปนี้

(๑) สวมครุยวิทยฐานะทับเครื่องแบบนักศึกษา เครื่องแบบข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ หรือเครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายที่สุภาพอ่อนที่มหาวิทยาลัยกำหนดในงานรับพระราชทานปริญญาบัตร

(๒) สวมครุยวิทยฐานะทับเครื่องแบบข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ หรือเครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายที่สุภาพ ถูกต้องตามกาลเทศะ และเหมาะสมในงานพระราชพิธี งานรัฐพิธี หรืองานพิธีการอื่น ที่มีประกาศ หนังสือ หรือคำสั่งกำหนดให้สวมครุยวิทยฐานะ

(๓) ประดับเข้มวิทยฐานะบนอกเสื้อข้างซ้ายของเครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายที่สุภาพได้ในโอกาสอันสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ศาสตราจารย์พิเศษ นรนิติ เศรษฐบุตร)
นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์